

Izhaja vsaki četrtak ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 kroni, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 kroni, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo, Gorica Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vac-layu Baumgartl v Korenjski ulici in v Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglašni in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XVIII. letnik.

V Gorici, 29. decembra 1910.

52. številka.

Naš klic ob novem letu je:

„Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, a delo in trud naj nebo blagoslovi!“

Za naš ljudski „Primorski List“.

Predragi!

Na pragu novega leta stojiš. Spet imaš eno leto dela in trpljenja za seboj. Seveda je treba pozabiti, kaj je bilo, in misliti treba, kaj bo. kaj nam novo leto 1911 prinese. Ob novem letu se za trenutek ozreš nazaj, a misli ti uhajajo le naprej in naprej. Tako je tudi pri nas, ki izdajamo naš ljudski „Primorski List“ ne sebi v dobiček, marveč tebi, slovenski poštenjak, v korist.

Da, uže celo vrsto let, 18 let je uže za nami, ko je naš ljudski „Primorski List“ zagledal beli dan. 18 let boja, trpljenja, preganjanja je prebil, in danes stoji še vedno čil, zdrav, odbijajoč od sebe sovražne napade, verske, narodne in druge neopravičene. Kakor neomajan hrast je kljuboval in še kljubuje nevihtam. Kleti sovražnik mu je uže zdavna prerokoval smrt, a list pravice in poštenosti ne pade, ga ne oplajajo sovražne vihre, hipni udarci, marveč prenese vse to.

Vidiš, predragi! „Primorski List“ je bil uže v nešteti bojih. Suvalo, zbadalo, napadalo, grenilo življenje se mu je od vseh mogočih strani. A danes vidimo, da poštena krščanska reč še zmaguje. Visoko gori drži zmagonosno zastavo, pod katero se je zbralo toliko

somišljenikov, kolikor jih nismo pričakovali. Da, ti somišljeniki, njegovi hrabri vojščaki za krščansko resnico mu neomajano zaupajo, ravnajo po njegovih naukih, širijo ga med ljudstvo, črpajo iz njega nauke za življenje.

Zakaj torej ne bi šel v boj zanj, ti, slovenski posestnik, delavec, slovenski trpin! Saj je tvoj vroč zagovornik, tvoj prijatelj. Nešetokrat si uže potožil v njem svoje reve in težave, nešetokrat izlil svoja srčna čutila in odleglo ti je. Tako bodi tudi za naprej. „Primorski List“ ti bo vedno na razpolago. Zaupaj mu, podpiraj ga, dopisuj mu, širi ga, čitaj ga!

Kaj storiš za „Primorski List“ za novo leto?

Vpraša te, predragi, „Primorski List“, kaj boš storil zanj za novo leto? No, kaj boš storil! Vse boš storil, kar je v tvoji moči! Pred vsem pa mu moraš dobiti še novih naročnikov, novih čitateljev. Da, to je glavno za list. Pa saj je v tvojo korist, ako mu pridobiš le enega naročnika. Čim več naročnikov bo imel, tim zanimivejši bo, slastnejše ga bodeš čakal in prebiral ter se o njem razgovarjal. Kaj ni lepo, ako praviš doma v družini, v družbi, v gostilni in drugod, kaj si čital v „Primorskem Listu“? Vsi te radi poslušajo! Da, da, „Primorski List“ dobro ve, kako nestrpno pričakujejo naročniki pismonoše, da jim ga prinese, da jim prinese ob nedeljah hišni „Primorski List“. Sicer bi ne imel več tisoč naročnikov! Zato se „Primorski List“ tudi trudi, da daje svojim zvestim, starim naročnikom zdravega čtiva, ki more človeško srce le blažiti, dvigniti iz vsakdanjosti. In „Primorski List“ je danes v stanu reči, da ima gotovo nad 500 naročnikov, ki so se nanj naročili uže pred 18 leti. To je

lepo, kaj? Staro zaupanje, stara zvestoba, ki mora biti tudi drugim v vzgled. Ni bilo še sledu o nekaterih njegovih nasprotnikih, ko je „Primorski List“ uže vihtel belo zastavo, zastavo poštenega boja za pravično stvar. Zato: „Primorski List“ v vsako slovensko hišo!

Pa tudi pisati moraš „Prim. Listu“.

Porečeš: Ne znam tako učeno pisati, da bi se potem tiskalo v „Primorskem Listu“. O, dragi prijatelj! Ne boj se tega! Piši, kakor znaš! Saj ima „Primorski List“ urednike, ki popravijo tvoje pismo in je dajo potem tiskati. Nič strahu! Kar pero v roko, pa piši. Piši o vsaki novici, o politični, o veseli, o žalostni, sploh sporoči tvojemu „Primorskemu Listu“ vse, kar veš, da bo zanimalo tvoje soobčane in tudi druge. Kako ti dobro de, ko čitaš potem svoj dopis v listu, in skrbno poprašuješ, kaj sodijo ljudje o njem. Sporočiti pa moraš vsako novico hitro. Ne čakati par dni, da bodo drugi listi poprej poročali kakor „Primorski List“. Torej zapomni si to. Da pa moraš vedno le resnico pisati, se ob sebi razume. Vedi, da je uredništvu jako neljubo popravljati to, kar je bilo uže tiskano. Pa tudi podpisati se moraš v pismu. Seveda ostane tvoje ime le uredništvu znano in nikomur drugemu. Tako, menda si dovolj podučen o tem.

Tiskanje „Primorskoga Lista“ stane mnogo denarja.

To menda tudi veš. Vsaka reč stane nekaj. Tako tudi „Primorski List“. Menda si prepričan, da, ako naročniki lista ne plačujejo, list ne more izhajati. Ja, kje naj vzame „Primorski List“ kronice za tiskanje, ako naročniki lista ne plačujejo? „Primorski List“ nima kapitalov, je revež, komaj da leze. Sicer ima več tisoč naročnikov, a je tako po ceni, da

nižje ni mogoče. Pa da bi vedeli, koliko stane tiskanje „Primorskoga Lista“! Bi se za glavo prijeli. In plačati je treba! Tiskarna zahteva denar, da plača delavce. In plačati se mora! Ako pa list denarja nima, seveda nima s čim plačati. In kjer nič ni, tudi tat ne more nič ukrasti. Uredništvo stane, upravništvo stane, poštnina stane, tiskanje stane, papir stane, vse stane. Zatorej: „Primorski List“ ima najrajše take naročnike, ki naročnino naprej plačujejo in pa tudi take, ki naročnino redno plačujejo. Skrbi torej, dragi čitatelj, da pošlješ borne tri kronice svojemu „Primorskemu Listu“, da te bo še nadalje seznanjal z novicami iz cele dežele in s svetovnimi dogodljaji.

Na delo!

Tako ti je „Primorski List“ povedal, česa potrebuje, da ostane i nadalje zdrav, krepak, agilen in čvrst. Vsi delajmo za naš „Primorski List“. Pišimo mu, čitajmo ga, pridobivajmo mu novih plačujočih naročnikov. Tako bodeš, ti, dragi bralec, zadovoljen, „Primorski List“ bo zadovoljen, vsi bodedo zadovoljni.

„Primorski List“, ki se bojuje za krščanska načela uže 18 let, naj živi še 18 let in dalje, in naj pripomore, da se naše ljudstvo ohrani krščansko, slovensko in avstrijsko. Vse za vero, dom, cesarja! To je geslo „Primorskoga Lista“ uže 18 let, in ostane še nadalje!

V boj torej za ljudski „Primorski List“, ki je najbolj razširjen list na Goriškem!

„Primorski List“

bo stal tudi prihodnje leto za premožne 4 K, za manj premožne 3 K, za pol leta za premožne 2 K, za manj premožne 1.50 K, za četrt leta za premožne 1 K, za manj premožne 75 v.

Uredništvo in upravništvo.

Pismo iz Aleksandrije.

Aleksandrija, 30. nov. 1910.

(Konec).

Letos smo imeli v Aleksandriji še neko drugo posebnost. Mohamedanci so v sprevedu spremljali skozi mesto takozvano „sveto preprogo“. Bilo jih je ko listja in trave. Samo zastav so nesli gotovo nad par tisoč. Nekdo se je izrazil, da vse te zastave skupaj ne veljajo toliko, kot ena sama naša večja cerkvena zastava. Bile so iz navadne tkanine brez vsakega dragocenega okraska. Muzikantov pa je bilo toliko, da ni moč dopovedati. Več kot pol ure sem stal na enem mestu tik ceste in vedno nove „bande“ so šle mimo mene. Zastavonoše so v „procesiji“ plesali nek čuden ples, potem se nekaj korakov tekoč zaleteli naprej, nato pa ritenski nazaj galopirali. Stavim, ko bi bil Trebušnik vse to videl, b bil gotovo najmanj počil od smeha. Potem so prišli „duhovni“ in

vojaki na konjih z britkimi sabljicami v roki, med njimi — velblod, na katerem je stal nekaj šotorček — v katerem se je nahajal „sveti tapet“. Za tem so sledili „duhovni“ na velblodih, ministri, zastave, bande, verniki, „šaniši“ (policaji) itd. itd. Na glavnem trgu se je pa nekaj zgodilo, ki zasluži, da se je omeni. Fanatična sodrga je namreč začela na strani stoječim Evropejcem trgati klobuke z glave ter jih v zrak metati; celó dvema gospodičnoma je klobuk v zrak zletel. Sreča, da je bil delavnik, če ne, bi bilo več evropskih gledalcev in bi se bil gotovo vnel resen boj med Arabci in Evropejci. Še tako je imela policija precej posla, predno je s palicami v roki napravila red vdrihajoč na levo in na desno. Če še pripomnimo, da se je te slavnosti udeležilo le malo arabskih izobražencev in nobena ženska — je vse povedano. —

Še nekaj! V Egiptu je potvorjenih srebrnjakov kakor muh poleti. Ni čuda torej, če si človek tolar desetkrat ogleda, prej ko ga sprejme. Tako je neki večer

naletel pisec teh vrstic na gručo ljudi in se radoveden med nje pomešal. Ravno je stopil med nje tudi šaniš (policaj), kateremu je neki poulični prodajalec pokazal tolar, češ ali je pravi ali ne. Šaniš resnega lica pregleduje tolar, ga parkrat vrže ob kameniti tlak, da zavenka, in reče po slovensko sam zase: „Str. . . da bi jih imel takih en žakelj!“ Arabcu pa de: „Di kvais!“ (Ta je dober!). Nekaj Slovencev je namreč tukaj pri policiji. One naše ženske, katere hodijo semkaj le pohajčati in lahkoživet, bi bile menda rajše, da bi ne bilo slovenskih policajev. Pravijo, da v zadnjem času pridno vohajo za takimi pohajčicami in da jim ne preveč prijazno povejo, naj si najdejo pošteno službo, ali pa jih pošljejo nazaj. Čast, komur čast! Tiste ženske pa, ki so še v domovini in mislijo sem priti, naj obrnejo to novico v svoj prid. Čas, ko jim je bilo tukaj vse dovoljeno, je preč, o j preč in ne povrne se nikdar več. Vsaka reč ima svoj konec, tako tudi ta dopis. Z Bogom in zdravi ostanite!

V devetnajstem letu.

Kaj maramo mi, k' smo fantje mladi!
Narodna pesem.

„Primorski list“ stopi s prihodnjim letom v svoje 19. leto. Lepa doba je za nami. Koliko bojev in trudov je srečno prestanih! Pač mnogo naših sobojevnikov je v tem času palo in leglo v tih grob, mej njimi tudi dragi nam dr. Josip Pavlica, večletni urednik. Čeprav pa je bil „Primorski list“ že od začetka v prvih bojnih vrstah za sveto stvar, vendar se v navadnem življenju začena prava doba za vojsko še-le v teh letih. V tej dobi poje fant skozi vas:

„Kaj maramo mi, k' smo fantje mladi;
Puško na ramo, sabljo za pas!“

Mladi fant „Primorski list“ stopa v novem letu 1911 pred slavno občinstvo, držeč pogumno v roki svojo nemomadeževano zastavo, na kateri je zapisano: **Vse za vero, dom, cesarja.** „Primorski list“ vam kliče ob novem letu: „Za nami, kdor je dobre volje, komur je vera draga, kdor ljubi svoj narod, kdor ljubi poštenje! Ali ne vidite, kako širijo nam sovražni časopisi brezverstvo, kako zasmehujejo verske resnice in ustanove, kako hočejo usužnjiti sv. cerkev in nje služabnike, kako ometujejo z blatom vse, kar nam je dragega in plemenitega, kako širijo razuzdanost in nernavnost med ljudstvom, zlasti med mladino, kako obrekujejo in strahujejo vse, ki ne trobijo v njih rog, kako pogubonosno vplivajo na javno življenje, kako nam hočejo ukazovati v šolah in v uradih?! V teh okoliščinah je edina pomoč dobro časopisje, kateremu naloga je zagovarjati resnico, pobijati laž, obrekovanje in natolcevanje ter zabranjevati pohujševanje, ki je širijo slabi časopisi. Naša stvar je zgubljena, ako ne skrbimo za dobro časopisje. Le ustanovljajte društva, le delujte na shodnih, na prižnicah in drugod, a ne pozabite, da nam vse pokvari slabo časopisje, ako nimamo svojega, ki bi odbijalo napade.“

Poslušajmo ta glas! Naj bi ne bilo slovenske družine na Goriškem, ki bi v njej ne imeli „Primorskega lista“. „Primorski list“ je že od začetka glasilo katoliškega gibanja, društvene in socialne organizacije, glasilo kmečkega, kolonskega in delavskega ljudstva. Z naprej hoče to delo s podvojenim pogumom zvrševati. Cenjeni sotrudniki naj nam v novem letu z navdušenjem priskočijo na pomoč! Imejmo pred očmi **najsvetejšo stvar**, ki jo zagovarjamo!

Politični pregled.

Delegacije.

Včeraj je bilo otvorjeno v Budimpešti novo zasedanje delegacij. Avstrijska delegacija je izvolila za svojega predsednika dr. Baernreitherja, za podpredsednika pa dr. Glabinskega. Izvoljeni so bili tudi razni odseki.

Ogrska delegacija pa je izvolila za predsednika grofa Avgusta Zichyja, za podpredsednika pa grofa Alberta Lang.

Minister za zunanje zadeve grof Aehrenthal je obema delegacijama v imenu skupne vlade predložil trimesečni proračunski provizorij. Finančni odsek avstriske delegacije je imel popoldne sejo, v kateri je bil vsprejet proračunski provizorij. Obe delegaciji imata danes popoldne seji, v kateri sprejmeti trimesečni proračunski provizorij v plenumu Ogrska delegacija pa ga vsprejme, ne da bi ga prej izročila proračunskemu odseku.

Prestolonaslednik, nadvojvoda Franc Ferdinand, ki zastopa pri otvoritvi delegacij našega cesarja, je vsprejel avstrijsko delegacijo danes ob 11. predp., ogrsko pa opoldne. Zasedanje bode najbrže že danes odgodeno.

Koalicijsko ministerstvo?

Trdi se z vso gotovostjo, da bodo pravne konference med Čehi in Nemci imele ta uspeh, da se bo češki deželni zbor v kratkem, najbrže 8. januarja 1911 sklical. Nemci bodo privolili, da prideje davčne predloge v razpravo, Čehi pa se ne bodo protivili, da se izvoli permanentna komisija, kateri se bode odkazal ves kompleks češko-nemškega vprašanja. To bo imelo svoje posledice tudi glede na politično situacijo na Dunaju in govori se, da je sestava koalicijskega ministerstva že gotova stvar.

Aehrenthal odstopi?

Dunajska „Rechsposť“ poroča, da v kratkem odstopi minister za unanje

stvari grof Aehrenthal. Njegovim naslednikom je določen grof Berchthold, dosedanji poslanik v Petrogradu, kateremu se je posrečilo v zadnjem času zblížiti Avstro ogrsko z Rusijo.

Poljaki o kabinetni krizi.

„Tager Tagblatt“ poroča, da so bila dozdej glede na krizo vsa pogajanja med frakcijami „Poljskega kola“ brezuspešna. Zaradi osebnih nespornostim ni izključeno, da odpošlje „Poljsko kolo“ v vlado osebe, ki niso poslanci. Če se sestavi uradniško ministerstvo, postane najbrže poljedelski minister sekčni načelnik pl. Zaleski, gališki minister krajan pa ministerialni tajnik Rosner, a izključeno ni, da v slučaju uradniškega ministerstva obdrži Duleba svoje mesto.

Zbližanje med Avstrijo in Rusijo.

„Novo Vreme“ poroča, da se bodo vršile v kratkem velike lovske prireditve, katerim bo na povabilo cara Nikolaja prisostvovalo tudi več članov avstrijske cesarske rodovine; imenuje se celo sam prestolonaslednik Franc Ferdinand. Ta stvar da je znamenje zblížanja med Avstrijo in Rusijo, ki se je zadnje čase izvršilo. Drugi listi demetujejo to vest.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“.

P. n. gg. K. G. 2 K, Jakob Jarež, sedlar v Chicagu, 2 K (prav toliko tudi za „Šolski dom“), Ferdinand Sfillogj, blagajnik „Centr. pos.“ 1 K, Terezija Silič, 1 K, Terezija Krpan 1 K, Terezija Foruzarič 1 K, Marija Stepančič 1 K, Frančiška Mozetič 1 K, Jožefa Kulot 1 K, Viktorija Zavnik 1 K, Marija Lukežič 1 K, N. N. 2 K, Uldarik Pavlica, nadučitelj 2 K, neka gospa 50 K, nekdo iz Bukovice 1 K, Frančišek Špacapan, Sv. Ivan pri Trstu 50 vin., dr. Franc Oblak, meste vstopnine k veselici 1 K, Zmagoslava Rojec za vstopnino k veselici 40 vin., N. Plohl, c. kr. profesor v pokoju, mesto vstopnine k veselici 2 K, nekdo iz Vitovlj 20 vin., Rudolf Drufovka, trgovec v Gorici 2 K, Jernej Kopač, svečar v Gorici 20 K, Frančišek Trnovec je nabral v veseli družbi v Gorici v gostilni g. Antona Fon 6 K 40 vin.

Slavna občina Šmarje poslala po p. n. županu Gruntarju podpornino 50 K.

Na preplačah za vstopnino k božični veselici smo prejeli: P. n. Maks Pekovič 6 K 80 v, Ana pl. Gvozdanovič 6 K, svetnik Frančišek Vodopivec 2 K.

Gosp. Barduschio, pozlatar v Moreljevi ulici v Gorici, je brezplačno napravil in pozlatil štiri krone, za kar se mu izkreno zahvaljujemo.

Za odkupnino novoletnih voščil daruje gosp. Jernej Kopač, svečar v Gorici 20 kron za „Šolski Dom“, 20 kron za „Alojzijevišče“ in 20 kron za „Slovensko sirotišče“.

Za odkupnino novoletnih voščil daruje gosp. Martin Poveraj, trgovec in krojaški mojster v Gorici 5 kron za „Šolski Dom“ in 5 kron za „Alojzijevišče“.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladó Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I!

Za „Alojzijevišče“:

Frančišek Ivančič, vojaški kurat v pok. 1 K 40 vin., Ivan Berbuč, c. kr. prof. v pok. in dež. poslanec 10 kron.

Domače in razne vesti.

Oj, te trte! Nekateri kraški trtni mojstri — kakor jih imenuje kraški dopisnik „Prim. Lista“ — ne morejo

spati, ker jih trte grizejo. Še bolj pa jih grize po želodcu odkar smo objavili obtožnico in pa začetek trtne razprave. Mi smo priobčili poročilo o razpravi, spisano od našega posebnega poročevalca, ki je bil pri razpravi navzoč in vsakdo, ki je razpravo čital, mora pritrđiti, da je poročilo spisano objektivno. Tudi „Edinost“ je priobčila poročilo o razpravi. Enako „Soča“ po „Edinosti“. Poročili se bistveno ujemati z našim. Le predsednika sodnega dvora smeh (kakor smo mi poročali) jim ne gre v glavo in si ga po svoje tolmačijo. A mi ostanemo pri tem, kakor smo poročali. Zakaj pa se je zagovornik dr. Rybar tako razvnel vsled predsednikovega smeha in prišel v ekstazo.

Dalje ni res, da je branitelj dr. Rybar opozoril predsednika sodnega dvora, da se morajo poslati spisi preiskovalnemu sodniku v Trstu in ne onemu v Komnu, čemur je predsednik pritrđil, marveč res je, da je predsednik rekel, da se vsi spisi izroče preiskovalnemu sodniku. Rybar je nato rekel: „V Trstu“. Predsednik pa je odgovoril: „Da“.

Bodimo pravični napram vsem!

Je uže „klerikalec“! — V „Primorskem Listu“ je bilo čitati in sicer v številki od predminulega četrtka, da je stal pred goriškimi okrožnim sodiščem gojaški liberalni župan Franc Lozer vsled tega, ker je pred enim letom na nekem plesu v Črničah z nožem trebuh razparal mladeniču Bavčerju iz Črnič in sicer zato, ker mu je imenovani mladenič rekel, da vendar ne gre, da bi on — namreč Lozer — plesal z dekletom, ko je poročen, družinski oče in celo župan. Vsled tega zločina je bil gojaški župan Fran Lozer minuli teden obsojen na 3 mesece zapore, njegov prijatelj, ki je s steklenico udaril Bavčerja po glavi pa na štiri tedne zapore. — „Primorski List“ je rekel, da je Lozer liberallec in da se lahko ponaša liberalna stranka s takim županom.

Tega mnenja pa ni bila „Soča“. Ravno isti dan kakor „Prim. List“ je prinesla vest, da je bil obsojen **„klerikalni gojaški župan Franc Lozer** na tri mesece zapore. To je minulo soboto še enkrat ponovila in Lozerja prišla naši stranki. Mi nismo o tej zadevi še ničesar pisali. Pač pa smo se informirali pri ljudeh pod Čavnom, ki Lozerja dobro poznajo. Dobili smo tole obvestilo in sicer kakor sledi:

„Gojaški župan Franc Lozer je liberallec, kolikor ga je. Če bi mu kdo rekel, da je „klerikalec“, bi ga šel tožit zaradi razžaljenja časti. Volil ni nikdar z našo stranko. Pa tudi če bi mu ponudili 100 gld. bi tega ne storil. Če je bil kedaj cerkveni ključar, te časti ni zaslužil. On z dobroveljskim Mrmoljem sta bila stebra naprednjaštva. Kdor trdi, da je Lozer klerikalec, ta vedoma laže. Pa saj ga pozna cela podčavenska okolica, kaj je. In Lozer še danes županuje gojaškemu županstvu.... Neverjetno! Mi v resnici ne vemo, kaj dela glavarstvo! Take reči so mogoče le pri nas!“

Tako naš zaupnik! „Soča“ se Lozerja sedaj sramuje! Verujemo! Zato bi ga rada pahnila sedaj v naše vrste, kar pa mi hvaležno odklanjamo! Liberallec je bil, kot liberalec je storil zločin in kot liberalec bil obsojen.

Menda bo sedaj „Soča“ mirovala!

Duhovniške plače se bodo od 1. jan. 1911 dalje izplačevale potom c. kr. poštne hranilnice. Vsled tega nehajo vsa nakazila in krediti pri c. kr. davčnih uradih z dnem 31. decembra 1910:

25-letnico mašnikovanja je praznoval v četrtku na Opčinah preč. g. monsignor župnik dekan Ivan Slavec. Še na mnoga leta!

Iz finančne službe. Kontrolor c. kr. finančne deželne blagajne v Trstu

g. Viljem Stranšký je imenovan ravnateljem c. kr. finančne dež. blagajne.

Uredništvo in upravnništvo

p. f.

Iz deželne sanitetne službe. Namestnik je imenoval sanitetnega koncipista dr. Petra Coporcich v Voloski okrajnim zdravnikom, sanitetnega asistenta dra Alfonza Serjuna v Tolminu sanitetnim koncipistom; oba ostaneta na njunem dosedanjem mestu. Nadalje je zdravnik bolniške blagajne dr. Anton Bolmarcich v Trstu imenovan sanitetnim asistentom v Malem Lošinjju.

Iz namestniške kancelijske službe. Računski podčastnik 1. razreda Marko Kranjc 87. pešpolka v Puli je imenovan namestniškim kancelistom in prideljen okrajnemu glavarstvu v Poreču.

Razkaz zastavnih pisem deželnega hipotečnega zavoda poknežene grofovine Goriško Gradišanske izžrebanih pri devetem žrebanju, ki se je vršilo dne 22. decembra 1910. Pri devetem žrebanju dne 22. decembra 1910 so se izžrebala sledeča zastavna pisma, ki se izplačajo dne 1. julija 1911: po 200 kron št. 213, 290, 304, 384, 549, 578, 633, 842, 1090, 1160, 1286, 1590, 1909, 2181, 2182, 2237; po 1000 kron št. 56, 205, 387, 530, 719; po 2000 kron št. 388, 600, 951, 955, 1201, 1425, 1693, 1730, 2033, 2053, 2134, 2246, 2480. Od v prejšnjih žrebanjih izžrebanih zastavnih pisem se niso še izplačala sledeča: po 200 K št. 1391, 1392, 1393, 1661, 1934; — po 2000 K št. 1380, 1424, 2213. V razkazu niso navedene številke serij, ker zaporedne številke se vrste nepretrgoma za vse serije posameznih kosov zastavnih pisem. Izplačilo izžrebanih zastavnih pisem se vrši v smislu § 20. pravilnika 1. julija 1911 v polnem imenskem znesku, proti vrnitvi zastavnih pisem z dotičnimi kuponskimi polami in taloni vred, pri blagajni dež. hipotečnega zavoda. S plačilnim dnevom izžrebanih zastavnih pisem se konča tudi obrestovanje istih; za nadaljno dobo, a ne daljšo od šestih let, pristojna lastniku izžrebanih zastavnih pisem odškodnina v znesku treh četrtink od izgube, izvirajoče iz tega, ker jih ni predložil v izplačilo (§ 21). Izžrebana zastavna pisma se zamorejo doposlati v izplačilo tudi po pošti; v tem slučaju je treba označiti naslov pošiljatelja z vso natančnostjo.

Naznanilo. — Kuratorij zavoda za pospeševanje obrti namerava v prihodnjem mesecu prirediti poučno potovanje rokodelcev na Dunaj, kjer si bodo ogledali razna industrijska podjetja in se bodo na licu mesta obdržali poučni tečajji. Črevljarji, kovači, napeljevalci elektrike, mizarji, kleparji, galvanotehnik, tapetarji, ki se mislijo udeležiti tega potovanja se imajo zglasiti najkasneje do 10. januarja 1911 pri zavodu za pospeševanje obrti v ul. Morelli št. 37. Udeleženci tega potovanja dobe 50% znižano vožnjo, revnejši celo popolnoma prosto vožnjo. Za bivanje na Dunaju, ki bo trajalo 3 dni, bode moral vsak za se skrbeti.

Aviatik Rusjan je v pondeljek z aeroplanom lastne konstrukcije aviatika Merčepa priredil na zagrebškem vežbališču polet, ki se je sijajno posrečil. — Aeroplan se je dvignil 200 metrov visoko in je šestkrat obkrožil letališče ter se je potem gladko spustil pred hangar na zemljo. Občinstvo je privedilo aviatiku viharno ovacijo. Oba aviatika nameravata prirediti polete v Belemgradu, Bukarešti, Sofiji in Carigradu.

Zrakoplovec inženjer Hein pone-srečil. — Znani zrakoplovec inženjer Hein, ki je z letalnim strojem delal pri nas poskuse na velikem vojaškem vežbališču letošnje poletje, je padel te dni v Breslavu z višine 150 m ter si zlomil tilnik. Ostal je na licu mesta mrtev.

Huda železniška nesreča se je zgodila v soboto 24. t. m. v Beljaku. Ob 6. uri 35 minut zjutraj je iz Beljaka proti Celovcu odhajajoči osebni vlak zadel skupaj z brzovoznim tovornim vlakom št. 455 iz Maribora v neposredni bližini glavnega kolodvora. Razbil se je prvi voz osebnega vlaka in trije vozovi tovornega vlaka, ki so se čez nasip prevrnili. Ubit je bil priltjažni sprevodnik osebnega vlaka Lilg, težke poškodbe je zadobil strojevodja tovornega vlaka Türk in nekoliko lažje strojevodja osebnega Ružička. Ranjena sta tudi vlakovodja Schmiedt in sprevodnik Hofmann. Od potnikov je bila le ena dama lahko ranjena. Kriv je menda asistent na kolodvoru, ki je poštini vlak pustil iz kolodvora, prdeno je došel nekoliko zakasneli tovorni vlak.

Vojaštvo v Brdih. — Medanskemu županstvu je došel odlok glavarstva, naj pripravi prostore za nastanjenje vojaštva, ki bo vsako leto bivalo v Medani od meseca marca do septembra. Za sedaj pride v Medano 80 vojakov-planincev. Nekateri posestniki so se že pogodili z erarjem za oddajo stanovanj.

Kako kmet dela draginjo. V „Slovincu“ čitamo: Natančno 22. t. m. se je zgodil nekje na Gorenjskem tale slučaj: Mesar je kmetič, ki je prodala prešiče, katere so plačali še nedavno povprečno po 34 kr. funt žive vage, ponudil 23 kr. in tako za njim vsi drugi, češ, če nočeš tako prodati, pa jih obdrži, se nam ni treba zanje puliti. Zda pa pomisli človek, da prodajajo ti mesarji slanino po 95 krajcarjev kilo, meso po 1 fl., stane jih pa funt žive vage 23 krajcarjev, če računamo vse stroške, imajo najmanj 50 odst. dobička! Zda pa kdo povej, kdaj ima kmet 50 odst. dobička od svojih prodanih pridelkov! O č i v i d e c.

Bratska društva, ki namerujejo uprizoriti ginljivo igro „Lurška pastirica“, se lahko obrnejo do „Slovenskega sirotišča“ v Gorici, ki jim drage volje postreže z lurško votlino. To smo dali napraviti za božično veselico in so pred njo igrala vria mirenska dekleta.

50vinarski novci. V zadnjem času je stavila dunajska trgovska zbornica predlog, naj se kujejo tudi 50vinarski novci. V resnici se marsikje opaža potreba nekakega srednjega novca med dvajsetico in krono.

Velikodušen božičen dar istrski družbi sv. Cirila in Metoda v obliki vinkulirane obveznice avstrijske državne rente v znesku 25.000 K je poklonil neimenovan dobrotnik te dni. Obveznica prinaša vsako leto 500 K obresti! Društveno ravnateljstvo se je obvezalo, da se bo držalo pogojev: da se bo denar porabil vesino edino le v smislu družbinih pravil in da se ime velikodušnega darovatelja ne objavi do njegove smrti.

Hagenbeck — umrl. Lastnik znamenitega velikega zverinjaka v Hamburgu Viljem Hagenbeck, ki se je mudil pred časom tudi v Gorici, je te dni umrl v starosti 79 let. Z zverinjakom so bili v Gorici njegovi sinovi.

V gosposko zbornico je imenovan novi krški knezoškof dr. B. Kaltner.

Oesar, ki se je mudil za božične praznike v Wallsee, se je v pond. zvečer vrnil na Dunaj.

Oporoka škofa Nakića določa do 50.000 K v dobrotelne namene. Za katoliški tisk 10.000 K in še druge nedoločene vsote.

All se želite spovedati? — Iz šentpolitske škofije poroča duhovnik v „Korrespondenz Ass. Pers. Sacerd.“ 1910 št. 1. o resničnem dogodku, kakor sledi: Bilo je teden po beli nedelji. K jutranji sv. maši pride v cerkev mlad par. Po maši ogledujeta tujca cerkev; mož se pozorno obrača okoli, kakor bi nekaj iskal. Po sv. maši grem skozi cerkev na svoj dom ter prašam tujca, če želi iti k spovedi. Dobil sem kratek odgovor: Ne. Čez dober čet. ure nekdo potrka na vrata. Odprem in vidim, da stojita omenjena tujca zunaj. Mož me nagovori in pravi: „Prečastni, rad bi z vami govoril.“ Povabil sem oba. Naj vstopita, toda gospa je ostala zunaj. Mož me nagovori: „Nisem hotel iti k spovedi, toda vaše vprašanje mi sedaj ne da miru. Zdi se mi, kakor bi čul notranji glas: Moraš se spovedati. Toda danes ni več mogoče. Prišla sva namreč iz N. in sva že tam zajtrkovala.“ Odgovoril sem: „Spoveste se lahko, samo k sv. obhajilu danes ne morete iti. Kam se pa še peljete danes?“ Pravi: „Na Dunaj.“ „No, dobro,“ sem rekel, „tukaj greste k spovedi, jutri pa imate na Dunaju dovolj prilike za sv. obhajilo. Le pojdite v cerkev, pridem takoj za vami.“ Storil je, kakor sem mu nasetoval. Oba sta šla k spovedi. Čez štiri dni dobim z Dunaja pismo, pisala ga je ženska roka. Odprem in berem: „Prečastni! Zelo sem vam hvaležna, da ste s svojim vprašanjem pripravili mojega moža k spovedi. S tem ste rešili njegovo dušo, kajti že več let poprej ni bil prejel sv. zakramentov. Pomislite, kakšna nesreča naju je zadel! Prišla sva srečno na Dunaj in sva v nedeljo zjutraj oba pristopila k sv. obhajilu, popoldne pa sva šla še k litanijam. Ko dojdeva na dom, toži moj mož, kako mu je silno slabo. Hoče na zofo, toda med tem se opoteče, glasno zavikne ter se zgrudi mrtev na tla. Srčna kap mu je končala še mlado življenje. Dasi je nagla smrt mojega moža zame hud udarec, vendar imam to tolažilno zavest, da je na smrtni dan prejel sv. obhajilo. In zahvalno zato sem dolžna poleg božji dobrotljivosti, vam preč. gospod.“ „Slovenski učitelj“.

Nedeljsko delo ne koristi. — Častivredni arski župnik na Francoskem, ki je umrl v sluhu svetosti, je opominjal svoje farane, naj skrbno posvečujejo Gospodove dni. Rekel je: „Nedelja je last božja, je dan Gospodov. Gospod Bog je med sedmimi dnevi v tednu obdržal zase samo en dan. Kako si torej prisvajate, kar ni vašega? Saj veste, da ukradeno blago ne prinaša nikdar dobička. Od dne, ki ga Bogu ukradete, ne boste imeli nobene koristi. Dve reči poznam, ki spravita človeka na beraško palico: Tatvina in nedeljsko delo!“

Mestne novice.

Veselica v „Centralu“ na praznik sv. Štefana v korist „Slovenskemu Sirotišču“ je privabila mnogo ljudi, tako, da je bila velika dvorana do zadnjega kota polna. Vspored se je proizvajal jako lepo. Pevski zbor „Slov. bral. in podpornega društva“ je pel prav lepo pod vodstvom pevovodje g. K u b i š t e in žel burno pohvalo. Mirenska „Marijina družba“ je vprizorila igro „Lurška pastirica“, za kar ima največjo zaslugu č. g. kaplan Drašček, pod čegar vodstvom se je tudi igrala. Igrala se je dobro, kar je pričala burna pohvala za vsakim dejanjem. Nastopile so večinoma male deklice in sicer tako, kakor bi bile vsaki dan na odru. Potem se je vprizorilo „Razglašenje Gospodovo“, ki je napravilo najboljši vtis na množico. Krasni kraljevski kostumi so se lesketali, maskiranje izborna, nastop krasen, petje veličastno. Na odru se je videlo tri modre pred Herodom, s pismouki, katere je Herod poslal v Betlehem. Potem se je videlo dete v jaslicah, zra-

Nobena slovenska krščanska družina ne bi smela biti brez „Primorskega Lista“. Saj je naročnina listu tako nizka, da jo vsakdo zmore. 3 krone na leto se prihrani — ako se hoče — na kajenju, na tobaku, kaj pa še le na pijači!

ven Marijo in Jožefa, potem tri kralje z velikim spremstvom, ki so se prišli poklonit novorojenemu detetu. Občinstvo je z napetostjo sledilo petju in deklamacijam tega krasnega prizora. Tekst tega prizora je spisal nek odlični goriški Slovenec, harmoniziral pa je preč. g. župnik K o k o š a r. Veseljco je zaključil številni ženski zbor, ki je pod vodstvom preč. g. župnika K o k o š a r ja zapel vedno lepi „Rožmarin“. — Gmoten vspeh v selice je lep. — Veselico je posetilo več odličnih oseb z družinami. Prav bi bilo, da bi se veselica ponovila.

Božična veselica „Slovenskega sirotišča“ se ponovi na praznik Razglašenja Gospodovega ali sv. Treh kraljev dne 6. jan. Igra „Lurška pastirica“, ki je sicer krasna, a za en večer poleg drugih točk predolga, se opusti. Veselica bo trajala k večjemu 1 uro in en četrt. Vspored bo deloma nov. Prizor „Razglašenje Gospodovo“ se ponovi. Vstopnina se primerno zniža, ker je splošna želja, naj bi se omogočilo, da bi se veselice udeležile tudi manj premožne družine z otroci.

„Božičnica“ v zavodih društva „Šolski Dom“ v Gorici vršila se je dne 23. decembra in sicer v „Šolskem Domu“ predpoldne, v „Malem Domu“ in v otroških vrtcih pa popoldne.

Obdarovani so bili vsi pridni in siromašni otroci; mej te se je razdelilo 62 parov črevljev, hlačevine za 74 moških oblek, 10 jopičev in 13 hlač; forštajna pa za 150 ženskih oblek in perkala za 5 predpasnikov, 2 haveloka za dečke, 4 maje, 9 velikih rut pa 28 malih za nos, 48 parov nogavic, 2 ovratnika, 6 parov rokavic, 2 klobuka, 32 kap, 12 zapestnic in en rokavnik (muf).

Vsi otroci otroških vrtcev in nižjih razredov so dobili kogačev itd. Obdarovani so bili zelo veseli in so se dostojno zahvalili; učiteljstvo pa jim je priporočalo, naj se pridno uče, lepo vedejo in naj Boga prosijo za dobrotnike, ki so jim priskrbeli potrebne obleke, obuvala in pokrivala.

Naznanjamo, da so se našli po končani božični veselici v dvorani „Central“ razni kosi ženske oprave. Hranijo se v „Slovenskem sirotišču“ in so dotične osebe naprošene, naj pridejo po nje.

Pravica javnosti ital. trgovske šole v Gorici. Ministerstvo za uk in bogočastje je podelilo pravico javnosti dvorazredni ital. trgovski Šoli v Gorici.

Pozor, goriški Slovenci! Izvedeli smo od prav verodostojne strani, da se uže klatijo nekatere od Lahov plačane slovenske izdajice po mestu in silijo

bolj nezavedne Slovence, da se upišejo o priliki ljudskega štetja za Lahe in da usiljujejo celo denar. Pozor! To je kaznjivo! Kaznovan bo tisti, ki denar da, in pa tisti, ki denar sprejme. Slovenci, bodite moški, in poženite od sebe take slovenske izdajice, ki kupčujejo z Judeževimi groši!

Ljudsko štetje. Na vratih ljudskega štetja smo. Opozarjamo vse mestne Slovence, da se nikdo ne vpiše za Laha ali za Nemca. Nevarnost je velika in sicer od laških posestnikov hiš in od magistratovcev, pa tudi od laških trgovcev, obrtnikov in podjetnikov. Delali bodo na vse kriplje, da prekrstijo kolikor mogoče Slovencev za Lahe. Pozor torej! Slovenci, držite se navodil odbora za ljudsko štetje!

Ljudsko štetje. — Goriški magistrat je obelodanil odredbo, ki se tiče ljudskega štetja. Razglas pravi: Razdeljevanje predpisanih obrazcev za ljudsko štetje vsem lastnikom hiš in upraviteljem se bo vršilo v drugi polovici decembra.

Hišni posestniki so dolžni: 1. do dne 31. decembra razdele med svoje najemnike zglasilne pole, ki jih bodo morali najemniki izpolniti in podpisati po priloženem pouku. 2. Hišni posestniki so dolžni dne 3. januarja 1911 zahtevati od najemnikov zglasilne pole nazaj; prepričati se morajo, da-li so bile pole pravilno izpolnjene in podpisane in če treba, morajo jih dati takoj popraviti.

3. Hišni posestniki so nadalje obvezani pregledati, da-li so priloženi polam krstni listi ali izpiski iz krstnih knjig za vse družinske člane moškega spola, ki so bili rojeni v letih 1891 do 1901.

4. Izročiti morajo vse listine do 5. januarja 1911 mestnemu anagrafičnemu uradu. (Ulica Municipio št. 19.)

5. Hišni gospodarji ali upravitelji so dolžni izpolniti pole vsem tistim najemnikom, ki ne bi znali tega sami opraviti.

Ker bo treba o priliki ljudskega štetja ugotoviti tudi domovinsko pravico, vabi magistrat vse tiste, ki niso pristojni v Gorico, da si za časa preskrbe legitimacijske listine kakor so: domovnica, delavske knjižice, potni listi, itd.

Te listine, skupno s krstnimi ali poročnimi listi bodo vpogledavali revizijski občinski organi, ki bodo meseca januarja 1911 hodili od hiše do hiše, od družine do družine, da se prepričajo, ali se je pri napovedbah v zglasilni pol pravilno postopalo, ali ne, in bodo eventualne progreske popravljali.

(Koliko laških hišnih gospodarjev ne bo skušalo dati popraviti slovenskim

strankam njihov občevalni jezik?! Naši ljudje, posebno služkinje in manje zavodni Slovenci, naj pomnijo, da se ni treba dati strašiti od nikogar.

Če bi takšen gospodar ne hotel odnehati, naj ga opozore, da je vsako zavajanje k napačnim in neresničnim izpovedbam kaznjivo po zakonu, ob enem naj takoj stvar naznanijo odboru za ljudsko štetje!

Pričakujemo, da nobeden Slovenec in nobena Slovenka ne zaupa laškemu gospodarju. Česar kdo ne zna sam, mu opravijo odborovi zaupniki, na katere naj se obrne.

Ni treba še posebej povdarjati, da bodo ti komisarji najraje iz vsakega Slovence napravljali Laha, ali, če drugače ne pojde, vsaj — Nemca! Upamo, da bo njihov trud zaman. Vsiljivce pa naznanite odboru!

Ljudsko štetje. — Ravno kar smo doznali, da se nahaja v Gorici nek človek, katerega otroci so podedovali v našem mestu več hiš po neki stari bogati gospej. Ta človek je dobil te dni od magistrata popisne pole za ljudsko štetje. Mesto da bi te pole razdelil posameznim družinam, stanujočim v gore-omenjenih hišah, zahteva ta človek od družinskih gospodarjev, da te pole „in bianco“ podpišejo in jih potem sam spolpolnuje po svoje. Pri tem poslu se drži načela, da so osebe, ki so rojene v Gorici, Italijani. Tako je n. pr. nekega slovenskega krojača, ki ima za ženo Goričanko, označil za Slovence, ženo in otroke pa za Italijane. Opozarjamo na ta slučaj vse gospodarje slov. družin, naj od svojih hišnih gospodarjev odločno zahtevajo, da se jim popisne pole izročijo, katere naj potem sami izpolnijo.

Nemški list v Gorici. — Goriški Nemci nameravajo izdajati v Gorici svoje nemško glasilo. Prišlo bi že v novem letu na svetlo, pa niso še predplačniki nabrali.

Okrajna bolniška blagajna v Gorici. je zvišala prispevke od 375 odstotno na 425 odstotno (283 odstotno za zavarovanje in 142 odstotno za deiodajalce). Doba za bolniško podporo je raztegnjena od 20 na 25 tednov. Namestništvo je potrdilo povišanje, ki stopi v veljavo 1. januarja 1911.

Knjige Slovenske Matice so došle Dobé se v ulici „Corso Verdi“, št. 17, drugo nadstropje.

Iz goriške okolice.

g Umri je v Podgori v pondeljek ponoči okoli 10. ure grof Žiga Attems-Petzenstein v 70. letu svoje dobe po daljši in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Pokojnik je bil lastnik obširnih posestev v Brdih in Furlaniji. Pred več leti se je preselil iz svoje palače, nahajajoče se na Kornju v Gorici, v svoj grad v Podgori ter se je tam za stalno nastanil.

Poročen je bil trikrat in sicer prvokrat z grofico Karolino Attems-Heiligenkreuz iz Gradca, ki je živela pa le 19 mesecev po poroki. Iz tega zakona se je rodil sin grof Hans, ki se je poročil z baronico Bidermann na Dunaju.

V drugič se je poročil l. 1880 z grofico Frančiško Ksaverijo pl. Waldburg, s hčerjo kneza Eberhard pl. Waldburg Zeit-Wurzach, ki mu je povila hčer Vero in pa sina Manfreda, ki se nahaja sedaj v nekem jezuitskem institutu v Bressanoni. Ta druga soproga mu je umrla v Monakovem l. 1891.

S sedanjo njegovo soprogo, grofico Elviro, ki je Goričanka, se je poročil pred osmimi leti.

Pokojnik je bil mož plemenitega značaja in biagega srca ter jako gostoljuben. Bil je navdušen avstrijski patriot in je kot tak izdatno podpiral vse patriotske naprave in priredbe v

našem mestu in okolici. Kot največji davkoplačevalec v goriškem okraju je bil grof Žiga večletni član cestnega odbora.

Občina Podgora ga je pri vseh volitvah izvolila za občinskega starešino. Pokojnik je bil vedno dober prijatelj Slovencev ter je vedno z njimi simpatiziral. L. 1885 je bil celo slovenski kandidat pri deželnozborskih volitvah v goriškem veleposestvu. Pri deželnozborskih volitvah v veleposestvu je blagi pokojnik stal vedno na naši strani.

Pogreb je bil danes predpoludne ob 11. uri. N. p. v m.!

g Uboj v Kozani. — Še ne mirujejo liberalci. O tem uboju smo poročali golo resnico, namreč da so se stepli liberalci med seboj in da so zaklali Debenjaka. Seveda jim to ne gre v glavo. Posebno je hudo zbudilo „Sočo“, ker smo sporočili, da so aretirali več Sokolov in liberalcev, kar je seveda resnica in priznava sama „Soča“ od torca, da sta bila privedena v goriške zapore tudi dva „Sokola“. Čudimo se, da ni rekla „Soča“, da so bili ostali klerikalci in da je celo znani veleposestnik iz Drnovka Juša, ki je bil tudi aretiran in priveden v goriške zapore, klerikalec. Kajpada, vsi so klerikalci, ubijalec Debenjaka je najbrže tudi klerikalec, kaj? Oseški mojstri kamenja so tudi klerikalci, gojaški župan Lozer, ki je prerezal trebuh Bavčarju v Črničah je tudi klerikalec itd. Vsi so klerikalci, ko storijo kaj takega, da pridejo v navskrižje z državnimi kljukami! Poroča se, da so aretiranci puščeni na svobodo, le nek Markočič iz Drnovka, ki je šel z liberalnimi „Sokoli“ razgrajati v Kozano, da je pridržan v zaporih, ker je baje izjavil, da je on zasadił pokojnemu Debenjaku nož v trebuh. „Soča“ piše, da so naši listi postavljeni na laž sedaj, ko so drugi aretiranci na svobodi. No, le počasi. Mi smo poročali, da so bili „Sokoli“ aretirani, kar je res, in da so Debenjaka liberalci napadli, kar je tudi res, in pa da so se liberalci med seboj stepli, kar menda ne more nihče zanikati. „Soča“ bi rada — kakor navadno — prišila napadovalec naši stranki in pravi: „Ako bi ne bilo klerikalnega sovraštva v Kozani, bi bil danes Debenjak še živ“. Mi pravimo: Seveda bi bil še živ, da ga ni Markočič, ki je prišel z liberalci iz Drnovka in iz Biljane razsajati v Kozano, zabodel v trebuh! Slab zagovor, „Soča“! Najboljše bi storila, da bi molčala. Saj se ji uže vsi Brici smejejo. Ja no, kdor je zgubil sramoto, ga ni sram več nobenega dejanja, najmanj laži.

g Kozana. — Dne 26. t. m. je bil ustanovni občni zbor Katol. slov. izobraževalnega društva v Kozani z odsekom Orel. Vpisalo se je koj prvi dan nad 60 članov. V pripravljajni odbor so izvoljeni: Preds: pl. Reya Feliks, posestnik; podpreds: Moderer Jožef, posestnik; tajnik: Prinčič Anton, posestnik; njegov namestn.: Debenjak Franc, posestnik; blagajnik: Prinčič Abdon, posestnik; njegov namestn.: Mavrič Ant., posestnik; knjižničar: Karol pl. Reya, posestnik.

g Iz Oseka. Umrl je v Oseku dne 22. decembra 1910 g. Vinko Kožuh, prvi podžupan občine Osek-Vitovlje in predsednik ošeškega K. S. I. D. Dne 11. dec. t. l. je bil v Šempasu pri sv. maši še zdrav, domov grede pa ga je obšla slabost. Moral je leči v posteljo, iz katere ni več vstal. Poklicani zdravnik je dognal, da ga je napadla pljučnica. Ker je bil vedno slabši, ga je domači č. g. vikar prevedel. Dne 22. dec. pa je za vedno zatisnil oči.

Pokojnik je bil naš somišljenik in je vselej in povsod javno in zasebno izpovedal odkrito svoje prepričanje. Kot član starešinstva se je vselej zavedal svoje dolžnosti in se potegoval za blagor občine.

Njegov pogreb dne 24. dec. je pokazal, kako priljubljen je bil pri vseh občanih. Vdeležilo se ga je veliko število ljudi, ki so izkazali vrlemu možu zadnjo čast. Pogreba so se vdeležili preč. gg. I. Murovec, črniški dekan, B. Grča, šempaski župnik in mnogo ljudstva iz domače občine in od drugod. Udeležilo se je dalje pogreba tudi šest batujskih Orlov v uniformi. Na grobu se je poslovil od pokojnika, ki je bil prvi predsednik ošeškega K. S. I. društva, društvenik akademik gosp. A. Remec. Vsakomur so stopile solze v oči, ko mu je v zadnji pozdrav zaklical: „Z Bogom, počivaj v miru in večna luč naj ti svetil!“

Tudi mi mu želimo to in pa da bi našel še mnogo posnemovalcev v današnjih razburjenih časih!

g Iz Gabrij pri Rubljah. — Večkratni veleposestnik, 83 letni liberalni Jožef Pavletič je bil pred nekaj časom obdarjen s 50 kronami, katere mu je podaril baron Bianchi v Rubljah kot najstarejšemu starešini sovodenjskega županstva. Baron Bianchi da namreč vsako leto iz svojega 50 K najstarejšemu starišini županstva. Ta čast je uže parkrat doletela gaberskega bogataša „Pepča“, ki sam ne ve, kam z denarjem. Vsakdo bi pričakoval, da bo izredno bogati „Pepič“ sicer dar sprejel, a ga potem razdelil med stare reveže, ki nimajo kaj v loncu deti. A on si misli: „Za 50 K kupim žakelj moke, in kamor grede te kronice, ni treba, da grede druge!“ Može je lepo kronice pobasal, reveži pa se pod nosom ubrisali. In kdo mu more kaj? Noben! Kronice so v njegovi mošnji, pa je amen!

g Št. Andrež. Pri nas se je pojavila živinska bolezen na gobcu in na parkljih. Županstvo je odredilo potrebno, da se bolezen ne bo širila. Enako je okrajni živinozdravnik obvestil ostala županstva o nevarnosti te bolezni. Upajmo, da se bolezen kmalu zatre.

g Miren. Minulo nedeljo se je v našem „Društvenem Domu“ predstavljaj Finžgarjev „Divji Lovca“ dobro. Čast igralcem in igralkam. Udeležba je bila nenavadno velika, kar kaže, da se ljudstvo zanima tudi za večje gledališke predstave.

Št. Andrež. — „Kat. izob. društvo „Naš Dom“ priredi na dan novega leta ob 4. uri pop. veselico s telovadbo, petjem, igrami in skioptičnim predavanjem v dvorani g. Petra Lutmana.

g Št. Ferjan. — Silvestrov večer priredi kat. bralno društvo v Št. Ferjanu. Na vspejdu so zelo zanimive točke. Po veselici prosta zabava s šaljivo pošto.

Pridite vsi!

Iz ajdovskega okraja.

g Iz Rihemberga. — (Tatovi.) — V Rihembergu so dobili v župnišču med sv. mašo o polnoči nepričakovan in nenapovedan obisk. Neljub gost je vlomil vrata, skozi ktere je hotel do cerkvene blagajne, a je bil od 90 letnega župnikovega očeta, katerega je razbijanje vzbudilo, vznemirjen. Poskusil je skozi šrambo pri kuhinji do nje. Razbil je okno, vpognil zadostno železno omrežje, zlezal skozi v jedilno šrambo. Dalje ni mogel, ker so prišli domači iz cerkve. Moral se je naglo vrniti in je odnesel le nekaj jestvin. Ta poskus pri župnišču je uže drugi v 3 letih.

Tatvin je pa silno veliko v Rihembergu od nekaj, zlasti v zadnjih 5 letih. V tem času so krog 7 krat tatvino izvršili, krog 8 krat pa poskusili. In kar je značilno, pri nobeni tatvini oz. poskusu se ni zvedelo za zločinca. Niti sledu.

To jesen so pa tatvine na dnevnem redu. —

Do zadnjih let so vedno v Božične noči stražili obč. čuvaji, a ta koristna navada se je opustila.

Župnikovega psa so namenoma pred 3. tedni zastrupili, da je poginil. Nekaj dni pred vlomom v župnišče so zastrupili psa župnikovega soseda in še tretjega psa v Britofu. Vse kaže, da je bil vlomilec preiščen priti do cerkvene blagajne, kar se pa mu ni posrečilo. Razven tega je zastrupljenih po Rihembergu še več psov v zadnjem tednu.

V noči na torek so tatovi obiskali hišo posestnika Pečenko na Polju ter odnesli eno puško, krožnike in razno kuhinjsko posodo ter vino; del vina so spili, del pa razlili.

Iz tolminskega okraja.

t Baška dolina. — (Grahovske občinske volitve.) — V povesti: „Trije rodovi“ je začel župan Zalogar svoj nagovor na neodvisne meščane s krepkim glasom, ki ga je bilo slišati na cesto, tako-le: „Občinske volitve so nekaka preizkušnja, kjer se spoznajo značajni možje“. S krepkim glasom, ki naj se ga sliši od sv. Ane na Grahovem do sv. Lamberta v Nemškem Rutu, ponovimo in povdarimo, zvesti pristaši S. L. S. v baški dolini, te besede sedaj, ko naši bivši sobojevniki na Grahovem in v Rutu lahko vidijo in občudujejo sad svojega izdajstva: — sramoto stranke, katero imenujejo svojo. Ako ste možaki, ako ste v resnici naši, bodite naši povsod, kjer se gre za čast in ugled naše stranke! Ako ste res pristaši S. L. S., ljubite jo, podpirajte jo, žrtvujte kaj za njen ugled, njeno moč in slavo. Poglejte liberalce, kako čutijo s svojo stranko veselje in žalost, kako se potegujejo zanjo vselej in povsod z vneto! Tam se učite! Ako pa hočete še nadalje našo stranko s kompromisi ubijati, — niste naši! Pojdite k svojim! Že pred desetletjem smo se sami v tej dolini spustili v boj za sveto, neizpremenljivo načelo katoliške stranke — brez vas in proti vam, brez kompromisa in ozira na levo in desno — in prodirali smo — počasi sicer, a gotovo. Plapolala je naša zastava že na glavni trdnjavi sovražnikov, in vi ste jo sedaj sneli in vrgli v Bačo. Sami ste prišli k nam — neprisižjeni. Zakaj? Gotovo ne zato, da bi nas izdajali sovražnikom, ki se sedaj posmejujejo — ne toliko nam, temveč vam, ki ste jim šli na limate. Vaša duhovščina se za vas ne-sebično žrtvuje v društvih, zadrugah in drugod; vaša duhovščina se v današnjih težkih časih naslanja na vas, krščanske može, kot na edine prijatelje, — in vi greste in se vežete proti nji z ljudmi, ki jo smrtno sovražijo, — z ljudmi, ki ji toliko bolj nasprotujejo in škodujejo, kolikor več oblasti imajo, — z ljudmi, ki želijo, da bi tudi pri nas kmalu zasvetila krvava „luč od zapada“ — portugalsko klanje. Mrliča, ki je že v grobu ležal, ste s svojim kompromisom obudili k življenju, k novi moči. Bilo je nesporazumljenje, — porečete. Ne, ni bilo nesporazumljenje! Sporazumeli ste se presneto dobro, a ne z nami, svojimi somišljeniki, pač z liberalci, katerim ste prodali svoje prepričanje in čast stranke za neslano jed: — županski sedež. Na naši zastavi se še vedno blesti napis: „Vse za vero, dom, cesarja!“, na vaši pa se bere: „Vse za kompromis in oslovo senca!“ Ali se veselite te zmage? Ako se je veselite — — z Bogom!!

General Dewett.

t Grahovo. — Občinski sluga na Grahovem nam piše, da ni res, da bi bil on pri zadnjih občinskih volitvah

Naročajte in širite „Primorski List“!

agitiral za liberalce, kakor je bilo rečeno v dopisu „Iz baške doline“, kate-rega smo priobčili v 50. številu „Primorskega Lista“.

Naš dopisnik „Iz baške doline“ ve najbolj, koliko je na trditvi g. Franca Lesjaka resnice. Mi bi želeli, da bi bilo res, kar trdi g. Franc Lesjak, kajti, kdor agitira dandanes za naše liberalce, ta dela proti ljudskim koristim. Koliko zla so povzročili že liberalci naši deželi, to vedo najbolj oni, ki občutijo na sebi zle posledice liberalnega gospodarstva.

Iz kobariškega okraja.

kbd Sedlo. — „Primorskemu Listu“ naznanjamo, da tudi mi sledimo vzgledu drugih občin. Dne 23. t. m. smo namreč imeli občinske volitve. Očka župan jih je za 7 mesecev zavlekel čez postavni rok. V tem času pa se nas je vedno večja truma zbrala, ki ga je postavila na lahkem študirat svojo preteklost in Gabrščekovo naprednost. Pometli smo s celim njegovim štabom vred. Zmagali smo v vseh treh razredih, čeravno je želel trem našim možem naj jih zemlja žive pogrezne. Rad bi videl, da bi nas bilo za polovico manj, da bi le on zopet zasedel županski stolec. S strahom je držal svojo četico skupaj. Ali vse ni nič pomagalo; kajti glasilo jih je sto da nam ta županil več ne bo!

Iz komenskega okraja.

km Po volitvah v Kostanjevici.

„Kaj more to biti prijatelj ti moj? Teržinu je jezna da upoči nocoj!“

„Prijatelj preljubi, kaj tega nis' znal? Volitve so bile: nju Tine je pal.“

Zastonj se je trudil učitelj Fakin; na shodu govoril volilce slepil.

Tak' može postavil za svojo je stran, in mislil da zmagaja, gotovo drug' dan.

Na um pa mu pride, ko mogel ni spat, da gvišno šor Tine „mož“ bi bil rad.

In koj ga postavil je v listo svojó, a za stranko veliko zmešnjave je bilo.

Vsi taki načrti so bili zaman: Volitve končale so slabo ta dan.

Drugi dan pa še slabše izteklo se je.

Ker prva je zmagaja odločna za vse.

Libralci so kleli da bilo je strah. A zmagaja je naša, potrj je sovrage.

Prerok pa v „Soči“ zdaj lepo molči. Župana, Lekina, naj v miru pustil!

km Veliki Dol. Marijina družba na Velikem Dolu napravi božičnico dne 6. jan. pop. ob 3. uri z igrama: Sv. Cita in: Na bellehemske poljanah, z deklamacijami, petjem in tamburanjem. Sodeluje „Kat. slov. izobr. društvo“.

Iz sežanskega okraja.

Šolske doklade. — Proračun okrajnega šolskega sveta sežanskega za l.

1911 kaže: dohodkov 78.600 K, troškov 186.344 K, primanjkljaj 107.744 K. — Pokrije se z doklado 110 odstot. na vse izravne davke.

Iz korminskega okraja.

kr Iz Biljane. (Konec.) — Za spremembo pa zopet malo k „hrabrim“ „Sokolom“! Enemu tistih dveh zelencev, ki sta tako spretno sukala kljukec, pove-mo, naj gre drugič neposredno pred plesom, petljat in beračit kronice k svojemu hautmanu, ne pa k našim somišljenikom. Sramota! Pri plesu pa se šopiri, kakor da bi imel stotake v žepu. Ubogo revče! Še nekaj! Ko so šli „Orli“ v Kojško k ustanovitvi bratskega društva istotam, so delali „Sokoli“ cel dan načrte, kako bi naše fante sramotili in še kaj hujšega. Mislili so namreč, da se vrnejo naši fantje še le pozno v noči, kakor imajo oni navado. Ali varali so se. Ko so šli namreč proti Šmartnem, da bi ondotne fante nagovarjali proti „Orlom“, so jih srečali ti, vračajoč se iz Kojškega, že tostran Šmartnega. A „Sokoli“ so šli tako „kučo“ mimo, kakor da bi nobenega ne poznali. Bilo je namreč naših fantov mnogo več. Ko so ti ne zmenec se za nje korakali dalje za ovinkom, slišijo okrog 6 strelav za hrbtom. Kdo je streljal, menda ni težko uganiti. A glej jih zopet nedolžne hinarce! Prišedši domov, zbobnali so po vasi, češ da so naši fantje streljali z revolverji. Res vzgledno nesramni! Seveda se je ljudstvo za njih besede zmenilo, kakor za lanski sneg, kajti pozna dobro fante, ki so pri „Orlu“ ali pa pri „Sokolu“. Menda ni treba dosti tuhtati, saj je razlike ko dan in noč. Čudimo se, da naš župan tako rad zagovarja „Sokole“, ko so njemu na čast zložili furlan-sko himno, „kumpajn“ ki se konča z Evviva Sfiligoi!

Če se bodo nekateri jezili radi tega dopisa, kojega resničnost potrdimo lahko s pričami, naj se grejo dotični zahvaliti uredništvu lažnjive „Soče“, ki se kaj rada zaganja v naše fante in organizacijo sploh in ki nam vedno in vedno prorokuje smrt. Imamo že vse polno gradiva v rezervi za vsak slučaj!

Pri tej priliki opozarjamo nekega fanta, ki ni sicer pri „Sokolu“, naj se ne preveč spodtika nad našo organizacijo, ker bi mu lahko škodovalo. Prav lahko se zgodi, da bi se moral opravičevati na sodniji. Da ne zna pa dotični pometati pred svojim pragom, se je pokazalo v zadnjem času.

Koncem vsega povemo javnosti še to: Glavni vzrok, da pri nas „Sokoli“ tako divjajo tiči v tem: Naša organizacija se širi, tako da bomo že s prihodnjim letom šteli v Brdih okoli 250 „Orlov“. Zatorej je jasno, zakaj se poslužujejo nasprotniki vseh sredstev, ki so jim na razpolago, namreč: laži, zvijače, orodja in celo „pulverja“. A vse to jim ne bo nič pomagalo. Kajti ravno s tem si žagajo sami veje, na kateri sedijo, oziroma si kopljejo globoko jamo, v katero se vrnejo. Vam „Orlom“ pa kliče-mo: Neustrašeno naprej! Ni se Vam treba bati, kajti pretežna večina občine je z Vami. Nazdar!

Več mladih in starih mož navdušenih za „Orla“!

kr Fojana. S. K. I. D. izreka tem potom svojo iskreno zahvalo g. Karlu Kodermacu, gostilničarju, ki je daroval društvu 5 K. Bog ga živi.

O d b o r.

Gliha vkup štriha.

Moderni brezverci se norčujejo iz Očenaša; pravijo pred učenci, da je naštevanka zanje v sedanjih časih večjega pomena kakor molitev; se javno norčujejo iz procesije sv. Reš. Telesa, se v svojem (kranjskem) glasilu norčujejo iz listih, ki se udeležujejo sv. maše, javno po brezverskem časopisju proglašajo za norce tiste tovariše, ki še verujejo v Boga in se zaupno zatekajo k Mariji . . .

Navadnemu zemljanu ni jasno, čemu, sta v kazni zakoniku §§ 302. in 303.: „zaničevanje naukov, obredov in uredbe priznane cerkve — sv. maše“ — odlok 13. okt. 1883, št. 7443; 3. febr. 1893. št. 14.656; 1—6 mesecev kazni; ali kdo to razume?!

Hotel sem le omeniti, naslanjajoč se na učenega Goeresa, da počenjanje sedanjih brezvercev ni nič novega, da ne morejo vzeti na to patenta, ker je to že davno vršil njih kompari — mojster zlodej!

V dokaz samo 9 slučajev.

V 12. stoletju — za časa sv. Norberta je izjavil vrag, da ne more trpeti križa — in mrmranja molitev; kjer vidi take sitnosti in dolgočasnosti, da gre rajši strani. — L. 1459 je učil satan, da ni drugega življenja, kot sedanje; da ga nimajo duše. — L. 1460 je učil isto; in kako si prepoveduje cerkev in vse cerkveno. — L. 1582 je učil hudič Polonko Geisselbrehtovo na Bavarskem, da „gledé nebes ni tako, kot pravijo tvoji farji; jaz te bom drugače učil.“ In ko se mu je udala, je bila obsedena, in se je vlegla v mlakužo ter vpila: Lejte, kako je to lušno! . . . (Torej zmerjati duhovne zna tudi zlodej in njemu udani so se že takrat radi valjali po luži. Nič novega — Ben Akiba!) — L. 1600 so bile v Mulini 4 sestre obsenčene. Dasi prej dobro vzgojene, so jele bruhati bogokletstva in druge umazanosti, težko jih je bilo pripraviti k molitvi in k sv. maši; ko so hotele k izpovedi, so stegovale jezik iz ust v zaničevanje.

L. 1642 je zopet govoril satan po obsedeni Mariji od sv. Sak., da ni drugega življenja, da je pekel človeška iznajdba. Ko mu je nasprotovala, jo je zmerjal in trpinčil.

L. 1647 je dejal: Ne pustim mu k izpovedi; jaz sem satan, njegov gospodar. — L. 1647 je dejal: Jaz ljubim temo in sovražim luč. Zato je obsedenec mižal. — L. 1638 je zahteval hudič od laškega jurista in modrijana: Odpovedati se moraš Bogu, in trdno verjeli, da si drugega boga kot hudič: odpovedati se moraš tudi drugim verskim resnicam, sakramentom in blagoslovilom; ves čas moraš zaničevati redovnike in duhovnike; vse verske naprave za nične šteti; ne k spovedi hoditi in smatrati spoved kot iznajdbo duhovnikov . . . L. 1664 je dejal zlodej deklaci v Benetkah, da je on najvišji bogov, ki jo ima rad. Če hoče pa ona njemu dopasti, mora verovati, da ni drugega Boga kot on, ne sme verovati v Kristusa; tudi drugim verskim resnicam se mora odpovedati.

In ona je to storila, in naši brezverci tudi . . . Ali patenta naj ne iščejo, to je že davno znal in vršil — hudič, katerega posnemajo! . . .

Drobfinice.

Naslednik mostarskega škofa Buccinjla. — Za izpraznjeno škofijsko stolico v Mostaru imenujejo več kandi

datov, med temi provincijala bosanskih frančiškanov o. Alojzija Mišića, frančiškanskega definitora v Rimu o. Lubića in pomožnega škofa sarajevskega dr. Iv. Šarića.

Nad tisoč oseb utonlo. Velikanske povodnji so poplavile Kvan Naj. Utonilo je nad 1000 oseb.

Otroci oboleli na živinski kugi. Več otrok je obolelo v Olomucu na znanih živinske kuge, ki so popolnoma slični goveji kugi na gobcu in na parkljih. Dognali so, da so pili otroci mleko krav, obolelih na goveji kugi.

Podgane umorile pijanoca. Blizu Plzna je nek pijanec legel k počitku v hlevu nekega veleposestnika. Bil je tako pijan, da je tako trdno zaspal, da ni čutil podgan, ki so obgrizle ves njegov obraz in vrat. Izkrvavel je vsled ran, povzročenih od podgan.

Milijonarji — lončarji. Milijonar Tams, ki je ustanovitelj ameriškega lončarstva in solastnik od Greenwood Pottery Works v Tretonu, je v svoji oporoki določil, da se morajo njegovi sinovi naučiti lončarske obrti, ako hočejo biti njegovi dediči. To je stari James Tams določil, da bodo sinovi vedeli, kaj je sploh delo in da bodo mogli lončarsko podjetje svojega očeta z uspehom voditi dalje.

Velik potres. Glasom vesti došle „New-York Timesu“ preko Port Limana (republika Honduras), se je vsled potresa pogreznil otok Ilopango pri S. Salvadorju. Pri tem je utonilo baje 170 ljudi.

Iz La Libertad na Salvadorju se poroča, da je vsled potresa več malih otokov ob pacifiški obali San Salvadorja se pod morje pogreznilo in izgubilo. Ljudi je mrvih blizu 300.

Laška dreadnought-ladja „Dante“ se je ponesrečila, to se pravi, ima veliko konstrukcijsko napako. Ima namreč 19.000 ton, topov pa preveliko za ta displacement, vsled česar je pregloboko pod vodo. To pa povzroča, da je odpor vode prevelik, vsled česar ladja prepočasno teče, oklopi pa, ki so pod vodo, predstavljajo težko breme brez haska. Zato so zdaj hitro popravili načrte za ostale tri ladje dreadnought-tipa, kar bo seveda povzročilo zamudo. Sicer ima laška mornariška uprava s konstrukcijo svojih ladij vedno smolo. Tudi ladje tipa „Roma“ so namreč zgrešene; cela tri leta so morali prenavljati stroje, da se je dosegla hitrost 21 milj. Temu tipu na avstrijski strani odgovarjajoče ladje „Radecky“ so se pa izborna posrečile in napravijo 30³/₄ morskih milj na uro. Sploh smo v Avstriji na svoje pomorske inženirje lahko ponosni. Strokovnjaki upajo, da bomo Lahe, kar se mornarice tiče, z ozirom na boljšo kvaliteto naših ladij, v nedolgem času ne samo dosegli, ampak celo prekobili.

Gospodarske vesti.

Umeten les. — Vse je že umetno — zdaj celo les. Na Nemškem je vzel Holbing že patent na umetni les. Umetni les se dela iz šote in apna sledeče: šota se dobro izpere, zmeša z ugašenim apnom in nekaterimi drugimi snovmi, nalije se v forme in močno stisne, da gre voda kolikor mogoče iz mase, nato se pa na zraku posuši. Ta umetni les je trpežnejši od navadnega, ker ne gnije in ne gori. Da se tudi lažje obdelavati. Pripraven je predvsem za tla, stropce,

strehe itd. V Ameriki že delajo tovarne za izdelovanje umetnega lesa.

Mrzli svinjaki so slabi, ker se v takih svinjakih zapravi veliko krme za razvoj potrebne telesne toplote. Če imamo slabe lesene svinjake, naj se ti dobro zadelaajo. Velike špranje in luknje je treba zamašiti. Sploh je gledati, da nam prasiči ne zmrzujejo. Če velja to za prešiče sploh, velja še posebno za mlade prešiče in za praseta. Preglejmo torej naše svinjake in zavarujmo jih proti mrazu. Če treba, naj se zabijejo večje luknje z deskami, velike špranje z remeljni.

Za kratek čas.

Nek upnik je videl svojega dolžnika v krčmi popivati z drugimi tovariši ter mu reče: „Za piti imaš denarja, da bi pa plačal zastane obresti, ga nimaš!“ „Da pijem me vidiš, ali da bi plačal ne boš videl“, mu odgovori dolžnik.

Nek pijanec je zgubil klobuk. Gredoč po mestu vidi nad vratmi nekoga klobučarja klobuk viseti. „Sam škrat je mogel spraviti moj klobuk tja gori“, si misli in občuduje klobučarjev reklamni klobuk.

Književnost.

Mladenčem. — Drugi zvezek. — Življenje po veri. Spisal Anton Bonaventura, škof ljubljanski. Cena izvodu 1 K 20 v, deset in več izvodov po 1 K.

Anton Breščak

trgovec s pohištvo
vošči

dober začetek novega leta
vsem gg. odjemalcem.

MIHA BESEDNJAK,
trgovec z ogljem in drvami
GORICA, Tržaška ulica 205
vošči

vsem svojim cenjenim odjemalcem
srečno novo leto 1911

Mesar Adolf Urbančič
— v ulici sv. Ivana št. 7 —
vošči

veselo novo leto 1911
svojim cenj. odjemalcem.

Aleksander Amhrožič
urar in zlatar

CORSO VERDI
vošči

veselo novo leto
svojim cenj. odjemalcem.

Tvrdba Anton Potatzky

nasl. JOSIP TRPIN

v Gorici, na sredi Raščeja št. 7
vošči

veselo novo leto 1911
vsem svojim cenj. odjemalcem.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem

tvrdba z modnim in oblačilnim blagom
Ivančič in Kurinčič,
Gorica, Gosposka ulica št. 11.

Podpisani vošči vsem svojim cenj. gg. odjemalcem in naročnikom
srečno in veselo

novo leto.

IVAN ŠULIGOJ,
krojaški izvedenec v Gorici.

Francišek Leban,

srebrar v Gorici v ulici Municipio
vošči

VESELO NOVO LETO
— 1911 —

vsem cenjenim odjemalcem.

Vsem cenjenim naročnikom
vošči

srečno in veselo novo leto 1911

Josip Medvešek,
čevlarski izvedenec, GORICA, Soški most.
Priporoča se za nadaljno naklonjenost.

Dober začetek novega leta 1911

vošči vsem svojim cenj. odjemalcem

Anton Lasič,
gosfilničar „Pri zlatem križu“.

Srečen začetek novega leta
vošči

svojim cenj. odjemalcem
in naročnikom

PETER ČOTIČ
čevlarski mojster v Raštelju.

Vse najboljše
k novemu letu 1911
vošči

TVRDKA KONJEDIČ & ZAJEC
trgovina z železjem.

Izjava.

Jaz podpisana Justina Šturm iz Ladri št. 3 izjavljam, da so obdolžitve, izrečene od mene na naslov Terezije Ivančič iz Ladri št. 40 neresnične ter obžalujem, da sem jih sploh izrekla.

V Ladrab, dne 24. decembra 1910.
Justina Šturm.

Gamaše raznovrstne, izdeluje se tudi po miri.

Galoše prave ruske, se popravlja.

Usnje podplati ter čevlarske potrebščine.

Vrvarsko raznovrstno blago.

I. Drufovka Gorica

Gosposka ulica 3. (Nasproti Montu.)
Ustanovljena tvrdba leta 1866.

Klobučar M. Horvat v Gorici

Gosposka ulica št. 12

ima v svoji zalogi najraznovrstnejše klobuke: mehke, trde in cilindre po najnižjih cenah. V zalogi ima najboljše kožukovino za ovratnike in notranjo prevleko sukenj itd. — Kožuhovino kupuje po najvišjih dnevnih cenah. Priporoča se p. n. občinstvu v mestu in na deželi zlasti pa preč. duhovščini.
Postrežba strogo poštena.

Iz zaloge

„Narodne Tiskarne“.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici ima v svoji zalogi sledeče knjige:

S Gregorčič: „Svetopisemska knjiga Job in psalem 118“ s „Pojasnilnim uvodom v knjigo Job“, spisal dr. Fr. Sedej. Cena: Eleg. vez. K 3 20.

S Gregorčič: „Poezije IV.“ Eleg. vez. K 3 20, broš. K 2.

A. Kragelj: „Ilijada“, mehko vez. K 1 40.

V. Remec: „Veliki punt“. Drugi natis. Broš. K 1 70.

F. Vodopivec: „Igre za samomoške in samoženske vloge“. Broš. K 1 40.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel od g. Antona Obidiča njegovo staroznano

čevlarsko delavnico
v Semeniški ulici št. 2.

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljam točno in dobro postrežbo ter zmerne cene.

Josip Černovic,

čevlarski mojster
Gorica, Semeniška ulica št. 2.

Veselo in srečno novo leto

vošči cenjenim odjemalcem

Peč. Hribar, trgovec.

ZAHVALA.

Vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom se podpisani iskreno zahvaljuje za sočutje in sožalje, ki so ga skazali meni in moji družini, ko je nemila smrt iztrgala iz naše srede našega ljubljene sina

ŠTEFANA.

Posebej izrekam še zahvalo gosp. Andr. Štrekelj, vikarju na Pečinah za njegovo požrtvovalnost ob času bolezni in pogreba, kakor tudi ponikovskim pevcem za ginljivo nagrobnico, ki so jo ranjkemu blagovolili zapeti. Dobri Bog naj povrne!

Anton Laharnar (Seljak)
na Ponikvah, h. št. 90.

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ V GORICI
— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po 4½%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavica K 5.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 450.000. —

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Rojaki! podpirajte slov. šolstvo

= v Gorici! =

Svoji k svojim! — Svoji k svojim!

Staroznana narodna trdka:

Anton Iv. Pečenko

Zaloga vina, piva, kisa in žganja.

— **GORICA, ulica Jos. Verdi 26.** —

postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s plzenskim pivom »PRAZDROJ« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne« v sodčkih po 1/1, 1/2, 1/3 in 1/4 hl in v steklenicah po 1/2 l; z domačim pristnim tropinovcem 1. vrste lastnega pridelka, ter belim in črnim vinskim kisom.

Sodčki piva po 1/4 hl t. j. 12 1/2 l so posebno pripravni za kak vesele domači dogodek, kakor: poroka, godovanja, krsti i. t. d., ker se ga lahko postavi na mizo in nastavi.

Naročeno dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države franco goriška postaja. Cene zmerne.

Pozor! „KATOLIŠKO TISKOVNO DRUŠTVO V GORICI“ **Pozor!**
je kupilo
PAPIRNO TRGOVINO g. ANE LIKAR
v **GORICI, SEMENIŠKA ULICA šte. 10,**

ter vabi p. n. čč. duhovščino, p. n. sl. županstva, učiteljstvo in društva, da si odslej dalje v ti trgovini nabavljajo svoje potrebščine: papir, pisarniške in šolske potrebščine, tiskovine za razne urade, molitvenike, podobice, tudi galanterijske drobnine itd.

Priporočamo torej vsem, da odslej dalje na vso moč to trgovino podpirajo!

Loterijske številke.

24. decembra.

Dunaj	6	18	90	61	70
Gradec	14	44	22	37	82

ZAHVALA.

Globoko ginjena izrekava vsem prijateljem in znancem svojo najtoplejšo zahvalo za dokaze preljubeznivega sočutja povodom bolezni in smrti najine preljubljene sestre

JOSIPINE BATIČ

Posebno se zahvaljujema preč. g. l. Peternelu, dekanu v Kobaridu, preč. g. l. Murovec, dekanu v Črničah za tolažila ji v dolgi in mučni bolezni, nadalje sorodnikom, ki so zadnje dneve njenega življenja noč in dan ji stregli. Zahvaljujema se vsem, ki so se udeležili pogreba; izrecno preč. g. dekanu l. Murovec, preč. g. l. Leban, župniku v Batujah, preč. g. Fr. Franké, vikarju v Oseku, preč. g. A. Pisk, kaplanu v Črničah, sorodnikom in domačemu ljudstvu za obilo udeležbo.

Črniče, 22. decembra 1910.

Ivan,
brat.

Valentin,
brat.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfičovo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvrna steklenica tega olja na ravnomere barve po K 1-40, bele barve K 2.

Trskino železnato jetrno olje. Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času s gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otroki, golše, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norveške, preliče se vedno v mojem kem. laboratorju predno se napolnjuje steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrovana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obrestovala pričeni s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po 4 1/2% (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

- a) na vknjižbo po 5 1/2% (pet in en četrt od sto);
- b) „menico oziroma poroštvo po 6% (šest od sto.)“

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Martin Šuligoj

urar

Gorica, ul. Barriera 43,

pri državnem kolodvoru,

ima v zalogi švicarske žepne in stenske ure, šivalne stroje vsakovrstnih sistemov dvokolesa »Puch«, »Steir-wafflerad«, zastopnik tovarne orkestrijonov in gramo-

fenov. Vse pod večletno garancijo. Priporočam slavnemu občinstvu.

Anton Potatzky

naslednik JOSIP TERPIN.

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadlice in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine za krojače in šiviljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmihi in trgih ter na deželi.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mizarstvo in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gosposka ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izbér raznovrstnih žimnic, vložkov, ogledal, slik, stolov in vsega, kar spada h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplotno priporočam

ANTON BREŠČAK.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIĆ & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Priporočam stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna posrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Pozor! Eno krono nagrade!

Pozor! Eno krono nagrade!

1910 jesenska in zimska sezija v Raštelju, Gorica.

Novodošlo jesensko in zimsko blago je letos izvanredno lepo sortirano — v vseh blagovnih vrstah kakor: Bachend (forštajn), Zybneli, Zefir, Volna itd. itd. pri

Franc Ravnikar=ju v Gorici, Raštelj 16.

V zalogi so raznovrstne odeje, šivane ter volnene; posebno se pa odlikuje oddelek za opreme novoporočencev; platno, žima, šifoni, posteljne garniture, gradel, brisalke, prti, in drugovrstno belo perilno blago se dobi v

največji izberi v mojem oddelku za opremo novoporočencev.

Priporočam se posebno g. ženinom in nevestam ter tudi drugemu cenj. občinstvu s spoštovanjem

FRANC RAVNIKAR, edini slov. trgovec z manufakturnim blagom v RAŠTELJU št. 16, GORICA, v lastni hiši.

Podpisani priporočam veleč. duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo izvrstno

krojaško delavnico

Izvršujem točno in pošteno po najnovejših vzorcih.

Josip Smet,

krojač

nasproti „Šolskega Doma“, GORICA (Križna ulica.)

Opozarjamo

na novo vrsto valjanih „Pekatek“, enako doma delanim sa juho in prikuho. Vdobivajo se le v rumenih ovojih po $\frac{1}{2}$ kg v najfinejših kakovostih s napisom in sliko:

»Štiri rumenjaki«

»Osem rumenjakov«.

Oznanilo.

Podpisani pekovski mojster priporočam slavnemu občinstvu, zlasti cenjenim gostilničarjem svojo **PEKARNO**. Prodajam izvrsten kruh in razno drugo pecivo. Postrežba je točna in poštena, da se ne bojim tekmovalcev.

Valerij Simčič,

pekovski mojster

p. Dobrovo v Brdlh.

Odlikovana pekarija

in sladčelnarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporočam se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

J. KOPAC

lastnik prve in največje slovenske svečarne

v Gorici, ulica sv. Antona 7.

Priporočam preč. duhovščini, cerkv. oskrbništvom, p. n. slavnemu občinstvu čebelo-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. 60 (14-12)

Restavracija „TRI KRONE“ GORICA — Gosposka ulica

ima vedno sveža jedila, toči pilzensko in steinfeldsko pivo, izborna domača vina in teran. — Cene zmerne.

Ferdinand Baumgarten, restavrater.

Peter Cotič, čevljarški mojster, Gorica. Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne. Edino zastopstvo najboljšega čistila za čevlje in usnje.

Josip Culot v Gorici

trgovina z drobnjavo, naložnimi izdelki in s semeni za zelenjavo

v Raštelju št. 2—25.

Zaloga: raspele iz kovine in niklja, rožni venci, podobice, kipi svetnikov iz porcelana, rokavice iz volne in sukna, čevlji in šlape, seme za zelenjavo, moške in ženske nogovice, mošnjički in kovčegi, pipe, ustniki in cevi, zaloga drobnjave in kramarije na drobno in debelo.

Prave švičarske ure

zlatnino in srebrnino itd. nakupite najbolje in najceneje pri trdku

Aleksander Ambrožič

GORICA, Korso J. Verdi 26.

Istotam se izvršujejo popravila v to stroko spadajoča točno in po najnižjih cenah.

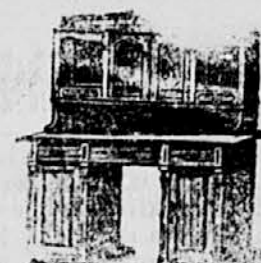
160 hektolitrov

črnega vina terana in refoška prve vrste ima na prodaj **ANTON STIBIČ**, posestnik in vinski trgovec v Ustji št. 80 pri Ajdovščini. Cena vina še ta mesec je ta-le: Najboljše črno vino po 52 K hekt., dobro črno vino po 50 K, belo po 48 K hekt. Po novem letu bo dražje. Prodaja od 56 l naprej. Priporočam se gg. gostilničarjem in zasebnikom.

Odlikovana mizarska delavnica s strojevim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.

Zaloga pohištva

iz lastne delavnice.

Izdeluje cerkvena dela,

spovednice,

klopi, okvirje,

klečalnice itd.

Vsakovrstna dela za stavbe.

VIKTOR TOFFOLI

GORICA

Velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno olje po 1'04 K liter

Jedilno fino	K 1'04	Marsiglia	K 1'28
istrsko	" 1'12	Bombay	" 1'20
Corfu	" 1'20	Bari	" 1'40
Puglie	" 1'20	Lucca	" 1'60
Jesib vinaki		najfinejše	" 2—
		Milo in luči.	

Priporočam čč. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici, via Teatro 16 in via Seminario 10. Telefon 176.

Peter Gruden & Comp.

Komisijsko & agencijsko podjetje

Stolni trg št. 9. GORICA Piazza Duomo št. 9.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da zastopam sledeče trdke:

- Zastopstvo in zaloga moke J. Bončar, Domžale
- " " umetnega ledu V. Taner, Gorica
- " testenin „Pekatek“ Znidaršič & Valenčič, Il. Bistrica
- " jedilnega olja F. & G. Miacola, Zrst
- " raznih likerjev Franjo Pokory, Zagreb
- " zavarovalne zadruge „CROAZIA“ proti požaru, Zagreb in razna druga zastopstva.

Priporočam se cenj. rojakom in znancem za obilen obisk z obljubo, da se bodem z največjo vnueno potrudil za točno in solidno postrežbo

Z odličnim spoštovanjem ušani **Peter Gruden & Comp.**

Prva slovenska trgovina z Jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gosposka ulica št. 25

priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blagoprve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

To, kar Hagenbeck med zverinami, to trgovina Medved med klobuki, čevlji in oblekami.

HALLO!

Cene za mesec december:

Zimska obleka kron 25.—

„ suknja „ 23.—

čevljev „OH“ „ 12.—

klobuk . . . „ 2-50